

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/1450-0/2013.

Érkezett: 2013 OKT 03.

Példány: 1

Melléklet: 22

Ügyfelem,

képviselőjében eljárva az alábbi

Ukemen az iratlapokkal együtt a T. AB. hoz írt jogszabály, beleértve a telek, melléklet vagy lakóházak iratlapja, 2013.09.15.

TISZTELT ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG!
(a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság útján)

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
Közigazgatási Szakág
Elnök: 2013-09-18
Érk. módja: személyesen / faxon / e-mailen
Példány: 1 Melléklet: 19 + kópiák
Ügyszám: 2k 26225/2013

alkotmányjogi panaszt terjeszttem elő: 2013-09-18

I. TÖRTÉNETI TÉNYÁLLÁS

1.1.

Solymár Nagyközség Önkormányzatának képviselő testülete a 2010. december 14-én tartott ülésén (jegyzőkönyv-kivonat M/1 alatt mellékelve) a 19/2010. (XII. 14.) számú önkormányzati rendeletével (a továbbiakban: **Rendelet**; mellékelve M/2 alatt) **2011. január 1-jei** hatállyal **telekadó** bevezetéséről határozott, melynek mértéke a Rendelet 3. §-a értelmében 150,- Ft/m²/év. A Rendelet 4. §-a az alábbi mentességeket határozza meg:

(1) A Törvényben foglalt mentességeken túl mentes a telekadó megfizetése alól az a magánszemély, aki adóév január 1-jén bejelentett lakóhellyel rendelkezik Solymár Nagyközség Önkormányzat illetékeségi területén.

(2) Mentes továbbá a telekadó megfizetése alól az a telek, amelyre a tárgyév január 1. napján hatályos jogszabályok alapján építési engedély nem adható.

1.2.

Ügyfelem 2011 nyarán értesült a Rendeletéről, és 2011. augusztus 10-én azonnal levelet intézett Solymár Nagyközség [redacted] z, amiben hangot adott alkotmányossági aggályainak (M/3). A polgármester válaszlevelében – nem tudni, hogy szándékosan vagy szimpla figyelmetlenségből félreértelmezve az ügyfelem által hivatkozott 55/2008. (IV. 24.) AB határozatot (hiszen abban nem az állandó és nem állandó, azaz ideiglenes lakosok közötti különbségtételről, hanem a bejelentett lakóhellyel rendelkezők, illetve nem rendelkezők közötti különbségtételről van szó) – ügyfelem aggályait lesöpörte az asztalról (M/4).

Ügyfelem ezt követően, 2011. szeptember 16-án kelt levelével a Pest Megyei Kormányhivatal Törvényességi Ellenőrzési és Felügyeleti Főosztályát is megkereste (M/5), a Kormányhivatal 2011. október 14-én kelt válaszlevelének tanúsága szerint szintén eredménytelenül (M/6).

Ügyfelem végül 2011. október 4-én kelt beadványával, majd annak 2011. november 2-i kiegészítésével (M/7-8) a t. Alkotmánybírósághoz is fordult. Kérelmét az Alaptörvény hatályba lépését követően 2012. március 26-án jogi képviselő útján alkotmányjogi panaszként is fenntartotta (M/9), azonban az végül a t. Alkotmánybíróság 2012. szeptember 17-én kelt, IV/2701-5/2012. számú végzésével visszautasításra került, arra hivatkozással, hogy a Rendelet támadott rendelkezései nem közvetlenül alkalmazandó normák, így az indítványozó közvetlen és tényleges érintettsége nem áll fenn (M/10).

X. 15.

1.3.

Fentiekkel párhuzamosan ügyfelem végigjárta a kérdéses jogszabály vele szembeni közvetlen alkalmazása folytán rendelkezésére álló jogorvoslati szinteket is, az alábbiak szerint:

Az Önkormányzat – mint helyi adóhatóság – 2011. október 24-én kelt határozatával 2011. évre **156.900,- Ft** telekadó előírását rendelte el ügyfelem terhére (M/11). Az elsőfokú határozat ellen ügyfelem 2011. október 25-én fellebbezést terjesztett elő (M/12), ám a másodfokú adóhatóságként eljáró Pest Megyei Kormányhivatal 2012. január 26-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta (M/13).

Ügyfelem 2012. március 3-án kelt keresetlevelével kérte a másodfokú közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát (M/14), majd keresetét a bíróság felhívásaira 2012. április 23-án, 2012. augusztus 8-án, illetve 2013. március 5-én kiegészítette, pontosította (M/15-17). Miután ügyfelem a per során lényegében a hatóságok által alkalmazott jogszabály alkotmányosságát vitatta (indítványozta is, hogy maga a bíróság kezdeményezzen normakontrollt – eredménytelenül), így ügyében nem is születhetett más határozat, mint a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. július 3-án kelt, 2.K.26.225/2013/5. szám alatt kiadott, ügyfelem keresetét elutasító ítélete (M/18).

Ügyfelem tehát a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségek kimerítése után fordul most ismételen a t. Alkotmánybírósághoz.

II. JOGI TÉNYÁLLÁS

2.1.

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének c)-d) pontja értelmében

(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;

(...)

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény vonatkozó rendelkezése szerint:

26. § (1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

2.2.

Álláspontunk szerint a **Rendelet – mentességet szabályozó – 4. §-ának (1) bekezdése az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésébe ütközik**, ennélfogva alaptörvény-ellenes.

A Hatv. 6. § d) pontja ugyan felhatalmazást ad az önkormányzatoknak arra, hogy a törvényben meghatározott mentességeket és kedvezményeket továbbiakkal bővítsék ki, ugyanakkor viszont az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésére tekintettel az ennek során alkalmazott **megkülönböztetés nem lehet diszkriminatív**.

Álláspontunk szerint akkor, amikor a Rendelet 4. §-ának (1) bekezdése a telekadó-mentességet solymári bejelentett lakóhelyhez köti, **minden tárgyilagos megítélés szerinti ésszerű és alkotmányosan elfogadható indok nélkül tesz különbséget a helyi és a nem helyi illetőségű telektulajdonosok között, amire tekintettel a rendelkezés diszkriminatívnak minősül**.

2.3.

Egy megkülönböztetés alkotmányellenességének vizsgálatakor az AB állandó gyakorlata szerint az alábbiakra van figyelemmel:

- a diszkrimináció tilalma elsősorban az alkotmányos alapjogok tekintetében tett megkülönböztetésekre terjed ki;
- ha a megkülönböztetés nem emberi jog vagy alapvető jog tekintetében történt, az eltérő szabályozás alkotmányellenessége akkor állapítható meg, ha az az emberi méltósághoz való jogot sérti;
- alkotmányellenes megkülönböztetésről csak akkor lehet szó, ha a jogszabály egymással összehasonlítható, a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne.

Alkotmányellenes megkülönböztetés mindezek alapján csak akkor állapítható meg, ha **összehasonlítható helyzetben lévő személyek között** tesz a jogalkotó olyan különbségtételt, amely **alapjogsérelmet** okoz, illetőleg azzal **az egyenlő méltóság alkotmányos követelményét sérti**.

2.3.1.

Az **55/2008. (IV. 24.) AB határozatban** az Alkotmánybíróság teljes ülése megállapította, hogy az építményadó-kötelezettség megállapítása szempontjából az adóköteles ingatlanok tulajdonosai azonos csoportba tartozóknak – **homogén csoportnak** – tekinthetők, függetlenül attól, hogy ingatlanjuk állandó lakóhelyüknek minősül-e vagy sem.

Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy az építményadó mint vagyoni típusú adó esetében az **adókötelezettségnek minden adóalany vonatkozásában ugyanaz az alapja, mégpedig az ingatlantulajdon**. Az adókötelezettség tehát az érintett tulajdonosok mint adóalanyok esetében azonos – a lakóhelytől teljesen független – törvényi okból keletkezik. Az állandó lakosok és a nem állandó lakosok tulajdonosi minősége között jogi szempontból nincs különbség, ezért önmagában az a tény, hogy az építményadó alanya az adó tárgyát képező ingatlant állandó lakóhelyként használja-e, nem releváns, a tulajdonosok csoportján belül az építményadó szempontjából nem önálló csoportképző tényező.

2.3.2.

A fenti ügyben az AB a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az állandó lakóhelyre tekintettel nyújtott adókedvezmény, adómentesség – amely „egyéb helyzet szerinti különbségtételnek” minősül – alkotmányosnak tekinthető-e.

Az AB állandó gyakorlata szerint az azonos helyzetben lévők között nem alapjogok tekintetében tett megkülönböztetés csak akkor tekinthető alkotmányellenesnek, ha nincs tárgyilagos megítélés szerinti ésszerű és alkotmányosan elfogadható indoka, tehát önkényes.

Az AB megállapította, hogy a vagyoni típusú adók céljára tekintettel az önkormányzatok mozgástere bizonyos értelemben szűkebb, mint a kommunális jellegű adók esetében. Nincs lehetőségük ugyanis arra, hogy a településen életvitelszerűen élő állandó lakosoknak a nem állandó lakosokhoz képest végzett esetleges helyi többletvevékenységét értékeljék, az ilyen mérlegelés ugyanis teljesen független lenne a vagyoni adó kivetésének céljától és az adó tárgyától is. És noha sok olyan szempont elképzelhető – szociális helyzet, ingatlan jellege stb. – amelyek mentén a differenciálás a vagyoni típusú adók esetében is alkotmányos lehet, **az AB a helyi és nem helyi lakosok közötti különbségtételre vagyoni típusú adók esetében ésszerűnek tekinthető indokot nem talált.**

Az AB végül hangsúlyozta: az építményadó alanyai körében tett megkülönböztetés azt eredményezi, hogy **a képviselő-testület az építménytulajdonosok önkényes módon meghatározott körére terheli a település fejlődése, fejlesztése okán bevezetett adó megfizetését**, ami alkotmányosan tehát nem indokolható.

(Megjegyzem, hogy noha a fent hivatkozott határozat építményadó kapcsán született, az ott felhozott érvek a telekadó – mint szintén vagyoni típusú adó – vonatkozásában is ugyanúgy megállnak.)

III. KÉRELEM

Fenti jogi indokaink mentén kérem a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a **Solymár Nagyközség Önkormányzatának** képviselő testülete által elfogadott **19/2010. (XII. 14.) számú Önkormányzati Rendelet 4. § (1) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és azt – elsődlegesen a hatálybalépés időpontjára visszamenőleges hatállyal, másodlagosan a jövőre nézve – semmisítse meg.**

Eljárásukat előre is köszönöm. Ügyvédi meghatalmazásomat **M/19** alatt csatolom.

(Megjegyzem, hogy ügyfelem időközben kényszerűségből bejelentkezett Solymárra, így jelenleg maga is adómentességet élvez, jelen kérelmét azonban attól függetlenül terjeszti elő, hogy annak eredményessége esetén ez adott esetben rá nézve is hátrányos következményekkel járhat. Teszi ezt annak reményében, hogy amennyiben az adófizetésre kötelezettek száma kibővül, úgy az az adómérték csökkenését vonhatja maga után.)

Budapest, 2013. szeptember 16.

Tisztelettel:

